

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](#)

DOMINICA I. ADVENTUS.

Evangelium Matth. 21. v. 1-9.

EXORDIUM.

DE Mannâ, sive cibo cœlesti,
quo Deus in deserto populum
suum per quadraginta annos
sustentavit, memoratur, quod
omne delectamentum in se
habuerit, & omnis saporis savitatem, de-
serviens uniuscujusque voluntati, ad quod
quisque volebat, convertebatur, Sap. 16.
v. 20.

Hæc mysticè interpretari possumus,

Verbum Dei vera Manna sive panis cale-
fisi est, quo in eremo hujus mundi nutri-
munt, & ad vitam æternam conservamur.
Non enim solo pane vivit homo, Matth.
4. v. 4.

Istaëlitis Manna colligenda, mola fran-
genda, sive in mortario terenda & in olla
coquenda fuit, si illâ frui voluerint, Num.
xi. v. 7. Ita & verbum Dei nullam utilita-
tatem ad fert, nisi in Ecclesiâ cum devo-
tione audiatur, domi accuratè legatur, &
per quotidianam meditationem, in molâ
& mortario cordis nostri, ad cujusque pa-
latum & indigentiam quasi co-minuatur
& præparetur. Apud illos enim demum
semen verbi Divini bonam terram invenit,
qui illud in corde bono & sincero au-

diunt, & fructum ferunt in patientiâ,
Luc. 8. v. 15.

Veluti autem Manna illa *uniuersaliterque*
voluntati deserviens, ad quod ille volebat,
convertebatur: ita non minus id de pane
spirituali, verbo Dei ad severare possumus:
Utile enim est *ad docendum, ad arguendum,*
ad corrigendum, ad erudiendum in justitiâ:
ut perfectus sit homo Dei ad omne opus
bonum instructus, 2. Tim. 3. v. 16. 17. Ne-
mo non lectionem suam ibi invenit, sive
sit senex, sive juvenis, vir aut fœmina, dives
aut pauper: modò *experiens Coquus* ad sit,
qui recte fecerit verbum veritatis, 2. Tim. 2.
v. 15. & è Thesauro cordis sui vetera & no-
va proferat, Matt. 13. v. 12. sunt hæc varia
Spiritus sancti charismata, quibus Deus
verbi præcones instruit, ut panem cœle-
stem coquant, prout illum Auditoribus
suis ad emendationem inservire deprehen-
derint, omnia namque πρὸς τὸ συμφέρον
tendunt, 1. Cor. 2. v. 7.

Postquam igitur Explicationem Evan-
geliorum gratia DEI haec tenus ad finem
perduximus: Nunc bono cum DEO
Mannam spiritualem aliâ ratione cocturi su-
mus. Et quia plurimum nostra interest, ut

Dominica I. Adventus.

3
primò misericordiam nostram agnoscamus, in quam per tristem Protoplasmorum lapsum precipitati sumus. Deinde quam consolationem adhibere debeamus. Et tertio, in pie vivendo, patienter ferendo, beateque moriendo officium nostrum obseruemus: Ita Meditationes nostras sic instituemus, ut ex Evangelii Dominicibus discamus:

- I. *Tripli Querelam.*
- II. *Tripli Medelam.*
- III. *Tripli Cautelam.*

J. J.

Exegetis.

Regnum meum non est de hoc mundo, ait Servator noster pientissimus, Joh. 18. v. 3. Id statim in ipsa ejus nativitate apparuit, ubi in stabulo & præsepio quietivit, quia non erat locus in diversorio, Luc. 2. v. 7. Maximè vero patuit id in ingressu Hierosolymitano, ubi venit tanquam Rex filius Sion, adeò pauper tamen, ut asino mutuato incessetit, ut Evangelium prædicatum innuit.

Querela respicit

I. *Discipulorum ablegationem.* Qualis enim Rex est, tales & Legati. Quando alias Magnates terreni legationem ablegant, non viles & plebejos adhibent; sed subiecta præcellentissima & experientissima, quod rebus obeundis pares sint, eaque in gratiam Dominorum & emolummentum subditorum cedant.

Verum Rex Regum & Dominus Dominantium, ecce! per pedes ingreditur, & equitaturus, duos Discipulorum mittit in Castellum, è regione Hierosolymorum situm, ut inde sibi asinum mutuo sumant,

His Legatis utebatur, cum Regium suum ingressum celebraturus esset.

Quinam illi fuerint, non indicatur. Verosimile autem est, quemadmodum Marcus indeterminatè scribit, duos ipsum discipulos misisse, ut ipsi agnum Paschallem appararent, Marc. 14. v. 13. quos Lucas nominetenus exprimit, nempe, Petrum & Johannem, c. 22. v. 8. Ita quoque eosdem ad hanc functionem adhibuisse, quia illos præ alius sibi commendatos habuit. Quicquid hujus sit, certum prorsus est, fuisse eos viles & simplices, quos à piscaturâ ad Apostolatum evectos in id elegerat, ut essent sibi testes in Hierusalem, & in omni Iudeâ & Samariâ, usque ad ultimum terræ, A. 9. i. v. 8. Propterea quoque Iudeis parum acceptus fuit, qui libentius ejusmodi Regem habuissent, qui superbienti caballo vectus, Hierosolymam auro & argento, velut Salomo olim, implevisset, i. Reg. 10. v. 27. Ideo clamant ibi: Nolumus hunc regnare super nos, Luc. 19. v. 14.

Evidem in oculis mundanis vilissimum viderur, illum ipsum, quem Deus in V. T. tam magnificè ostentavit, quod Tribus Jacob suscitare, & desolations Israël convertere debeat, Esa. 49. v. 6. Jer. 33. v. 15. 16. quemque sancti Patriarchæ tam anxi desiderio expectarunt, Hebr. 11. v. 13. quemque sanctissimi Vates populo Dei per tot secula promiserunt, dum de futura gratia prophetarunt, i. Petr. 1. 10. adeò pauperculum ingredi & homunculis plebejis iisque simplicioribus, Regnum suum adornare. Verum quando qualitatem hujus Regni inspicimus, quod nimirum non terrenum, terrenâ pompa splendidum, velut Salomonis, i. Reg. 10. v. 4. sed spirituale regnum